

**Wat als een
ouder er met
de school
niet uitkomt?**

Interview met de Onderwijsconsulenten

Over de grens heen kijken

PO

Viola Vlietstra en Natasja Nieuwboer werken beiden als Onderwijsconsulent in de kop van Noord-Holland. Ouders kunnen met vragen bij hen terecht, maar wel pas als ze eerst de school en het samenwerkingsverband hebben benaderd. Als het daar niet gelukt is, kunnen ouders hun vraag aan de Onderwijsconsulent stellen. In dit interview vroegen we Vlietstra en Nieuwboer naar hun werkwijze.

Onderwijsconsulenten Viola Vlietstra en Natasja Nieuwboer

De Onderwijsconsulenten bieden onafhankelijk advies en bemiddeling wanneer leerlingen thuiszitten of een extra ondersteuningsbehoefte hebben en vastlopen op school. Als het de ouders, de school en het samenwerkingsverband niet lukt om hier voor een oplossing te vinden, kunnen de Onderwijsconsulenten helpen. De financiering voor de organisatie loopt via OCW en VWS. Elk traject van een consulent start met een bezoek aan de ouders en het kind thuis. Volgens consulent Viola Vlietstra maakt dat ook zichtbaar waarin de Onderwijsconsulenten verschillen van bijvoorbeeld het Ouderen jeugdsteunpunt.

Vlietstra: "Het steunpunt is gelinkt aan het samenwerkingsverband en geeft in die rol vooral algemene informatie rond wetgeving en wat mogelijk is. Wij gaan meer de diepte in en kijken ook inhoudelijk naar het kind. Een bezoek aan huis is essentieel daarvoor."

Wat is jullie uitgangspunt of doel bij de hulp die je biedt?

Vlietstra: "We proberen vooral heel goed te kijken naar wie

het kind is en wat het nodig heeft. Belangrijk daarbij is ook de vraag: Wat is er in deze regio voor dit kind te halen? Want alhoewel onderwijsnabij een recht is, lukt dat niet altijd in elke regio. Doordat wij landelijk en regionaal werken, kunnen we soms wel over de grens van een samenwerkingsverband heen kijken en een bredere blik hebben voor een oplossing."

Jullie moeten de regio waar je werkt dus goed kennen. Zijn jullie in de Kop gestationeerd?

Vlietstra: "Ja, we wonen en werken beiden in Noord-Holland. Het hoofdkantoor is in Den Haag, maar daar zijn wij bijna nooit. Wel zijn er scholingsdagen in Utrecht waar consulenten uit heel Nederland bij elkaar komen en kennis delen."

Zijn er twee mensen voor de Kop?

Vlietstra: "Nee, we zijn met een vast team van vier medewerkers voor Noord-Holland. Ons gebied loopt van de onderkant van Noord-Holland tot Texel en in de breedte. Wel hebben we het werk een beetje verdeeld: twee collega's werken met name

in Amsterdam en de directe omgeving en wij doen de omliggende gebieden."

Wie komen er vooral bij jullie met hun vragen?

Vlietstra: "Dat zijn vaak de ouders. Maar ook scholen, leerplichtambtenaren of een medewerker van Jeugdzorg kunnen een vooraanmelding doen."

Kun je wat voorbeelden geven van waarom een ouder jullie benadert?

Nieuwboer: "Dat kunnen verschillende redenen zijn. Soms is het een complexe hulpvraag waarbij de professionals die in de basis betrokken zijn niet tot een passende oplossing kunnen komen. Wij worden dan gevraagd omdat we een breed netwerk hebben en gespecialiseerd zijn in maatwerkoplossingen. Oplossingen die niet vallen binnen het standaardsysteem van onderwijs en zorg.

Maar er zijn ook situaties waarin de communicatie tussen school en ouders verstoord is geraakt en ouders het bijvoorbeeld niet eens zijn met het advies om een leerling te verwijzen naar een

school voor speciaal basis-onderwijs. Wij denken dan onafhankelijk mee in een adviserende en vaak bemiddelende rol."

Wat doe je als er een conflict is tussen ouders en school?

Vlietstra: "We beginnen altijd bij de ouders en het kind thuis. Daarna gaan we, als ouders toestemming hebben gegeven, contact opnemen met de school. In een persoonlijk gesprek vragen we de school meer te vertellen over de leerling, wat ze al gedaan hebben, of ze hulpverlening hebben betrokken, en hoe zij er zelf in zitten.

We proberen zoveel mogelijk informatie te verzamelen om dan de puzzel te leggen en te onderzoeken waar ouders en school het wel over eens zijn, zodat ze weer gezamenlijk op kunnen trekken."

Hoe lang duurt zo'n traject meestal?

Nieuwboer: "Dat is heel wisselend. Er zijn casussen waar we meer dan een jaar bij betrokken zijn, maar dat zijn wel de uitzonderingen. Gemiddeld duurt het tussen de vier en zes maanden. Meestal sluiten we onze betrokkenheid af als er een passende oplossing is gevonden en er een eerste evaluatiemoment is geweest."

Vlietstra: "We zien wel dat doorlooptijden langer worden omdat er veel wachtlijsten zijn. Scholen zitten vol, het speciaal onderwijs zit vol, maar ook Jeugdzorg heeft vaak geen plek. Als je dan een passende plek hebt gevonden, moet een kind nog drie tot zes maanden wachten. Soms sluit je het dan toch af, maar er zijn ook gevallen die zo complex zijn dat je voor de tussentijd nog iets moet bedenken."

Komt het ook voor dat een school jullie benadert?

Vlietstra: "Ja, maar dan vragen we wel bij de intake of de ouders ervan weten en of ze toestemming hebben gegeven. Als blijkt dat de ouders niet willen meewerken, dan kunnen wij weinig doen. We kunnen soms wel een advies geven of even sparren, maar als de ouders niet meewer-

ken, kun je niet echt de inhoud in."

Je noemde eerder dat jullie goed zijn in maatwerkoplossingen, buiten de standaardstructuur. Kun je dat toelichten?

Nieuwboer: "Het gaat in die gevallen vaak om het bedenken van creatieve oplossingen binnen de kaders van wet- en regelgeving. Neem de Variawet. Dat is een wet waarmee je van de schooltijden kunt afwijken. Veel scholen weten niet altijd wat daar mogelijk is. Als je het goed onderbouwt, kun je een kind bijvoorbeeld halve dagen naar school laten gaan. Er zijn duidelijke eisen waaraan je moet voldoen. Een aanvraag moet bijvoorbeeld goed onderbouwd in een ontwikkelingsperspectief ingediend worden bij de Inspectie. Wij kunnen de school begeleiden, zodat ze geen stappen vergeten."

Vlietstra: "Maatwerk kan ook gaan om expertise die je als school mag inkopen. Dat kan soms een begeleider zijn die de leerkracht of het kind een bepaalde tijd ondersteunt. Ook dat soort oplossingen kunnen helpend zijn."

Er is dus vaak meer mogelijk dan scholen denken?

Nieuwboer: "Ja, en soms ook meer dan zij in eerste instantie durven. Sommige leerlingen hebben een periode van rust en een andere vorm van dagbesteding nodig om daarna weer stappen binnen het onderwijs te kunnen maken."

Zijn er ook dingen waar ouders jullie NIET voor kunnen vragen?

Vlietstra: "Jazeker. Niveauadvies, het eindadvies dat een kind in groep 8 krijgt, daar gaan wij niet over. En 'zittenblijven'. Ook daar kunnen ouders ons niet voor benaderen. Dat is echt aan de school. Maar als het vragen zijn over passend onderwijs en onderwijsondersteuning, dan mogen ze ons bellen."

Meer informatie:
www.onderwijsconsulenten.nl

